

**A kongresszusi irányelvek vitája
a vezetőségválasztó taggyűléseken**

Föllendült a szakmunkásképzés

Kit mi érdekel, azt szívesen csinálja. Erről tanuskodott a Móra Ferenc Szakmunkásképző Intézet párt-szervezetének vezetőségválasztó taggyűlése is, ahova sok jó korábbi tapasztalat birtokában ültem be, s az ott hallottak mégis kellemesen, mondhatnám, üdítően hatottak. Jóleső érzés volt hallgatni a vezetőség vitaindító beszámolóját (Sipter Lajos párttitkár ismertette), és külön-külön a hozzászólásokat. Szekszárdi István, Inhoff Lajos, Marschalek Gyula, Szabó Zoltán, Petrik József, Szőke László, Rajk Imréné, Király József, Rácz János (a megyei pártbizottság képviselője), Hofgesang Péter nagy fölkészültséggel mondták el véleményüket a közélet fontos problémáiról, de különösen a kongresszusi irányelveknek arról a passzusáról, amely a szakmunkásképzés fontosságát húzza alá. Olyan élénk kommunista tanácskozást hallgattam végig, amelynél tartalmasabbat, felelősségteljesebbet a mai pezsgő politikális közepette sem lehet kívánni. Mivel azonban a cikk keretében aligha lehetséges hű képet adni a rendkívül érdekes vitáról, maradjunk inkább az intézmény házatáján, kissé részletesebben szólva arról, hogyan reagáltak ezen a taggyűlésen a sajátos föladatokra.

Erőteljes hangsúlyt kapott mindenekelőtt, hogy az utóbbi két évben különösen föllendült szakmunkásképzés általános helyeslést váltott ki nemcsak a 109 tagú tanári- oktatói testületben, hanem a lakosság körében is. Ez az iskola például olyan jelentős anyagi támogatásban részesült, hogy minden lehetőség megvan a szakmunkástanulók ideológiai, mesterségbeli, erkölcsi és testi fejlődéséhez. Csak néhány adat: haterjedes kötetes könyvtár létesítettek, ahonnan az 1500 — zömmel vasas- és építőipari — tanuló közül hétszáz rendszerezten kölcsönöznek olvasnivalót; a pártkiadványok forgalma 27 százalékkal megnőtt; huszonhárom különféle szakkörben mintegy 800 szakmunkásjelölt tölti hasznosan szabad idejét; hamarosan elkészülnek az intézet különféle sportpályái. Ez utóbbi is teljes összhangban van a kongresszusi irányelvekkel: „A sportmozgalomban előtérbe kell helyezni az iskolai testnevelést és tömegsportot”. A tanárok megfelelő marxista-leninista végzettséggel bírnak, és igyekeznek diákjaik kérdéseire egyértelmű, helyes választ adni, ennek ellenére többen megállapították: könnyebb futópályát építeni, társadalmi munkára mozgósítani, mint az itt-ott még zavaros fejekben rendet teremteni, szocialista tudatot plántálni. A párttagok kötelessége a párt politikájának terjesztése, mégis előfordul, hogy erről — kényelmesség, vagy egyéb okok miatt — megfeledkezünk. Figyelmet érdemel az egyik idevonatkozó fölszólalás: vannak vegyes álláspontú emberek, s a fiatalokat fel kell készíteni arra, hogy ilyenek köze is kerülnek majd az üzemeikben. Fontos, hogy tudjanak az ilyen emberekkel politikálni, s még kéne- seket legyenek megnyerni őket a szocializmus ügyéne... Most már, hogy az anyagi és tárgyi föltételek adottak, valóban mindent meg kell tenni a szakmunkásképzés érdekében. Nem lehet közömbös, hogy a munkásosztály utób-

pótlása milyen politikai, erkölcsi és szakmai fölkészültséggel rendelkezik. „Fordítsunk különös gondot a munkásosztály tudásának gazdagítására” — idézték az irányelvekből, és hozzátették, hogy ezt nagyon komolyan kell venni. Az iskola arra törekszik, hogy felnőtt munkásoknak tanfolyamokat szervezzen, mert a fejlődés rendkívül meggyorsult, a 10 —15 éve tanultakat folyamatosan fel kell frissíteni. Jelenleg is 350 ilyen tanfolyam-hallgatója van az intézetnek, de szükség volna az üzemek támogatására is. Ne csak a pillanatnyi szűk érdekeiket tartásuk szem előtt, hanem tekintsenek a holnapra is, s a befektetés bőven megtérül.

A dolgozók jó közérzetéhez — hangsúlyozták a taggyűlésen — nem elég a párt-határozatok mechanikus végrehajtása, hanem az a fontos, hogy ők maguk tapasztalják-e, érzik-e az irányelvekben foglaltak megvalósulását. Nos, e tekintetben — a két évvel ezelőtti helyzethez képest — ugrásszerű a javulás. Az intézetben régebben szinte jellemző volt a formalitás, a bürokrácia, ma viszont kezdenek rendbe jönni a dolgok. A tanárok lehetőségét kaptak az önálló gondolkodásra, az alkotó munkára. Nem azt kapják feladatokat például, hogy „a gyerekeket mindenképpen célba kell juttatni” (azaz nem szabad megbuktatni), hanem azt: készítsék föl a holnap szakmunkáit hivatásuk felelősségteljes betöltésére. Igen, manapság az ellenőrzés nem arra irányul, hogy a tanár piros ceruzával aláhúzza-e a „nevelés célja” szavakat, hanem a tartalmi munkát nézi, azt ugyanis, hogy az elméleti és gyakorlati oktatók fölkészültek-e szaktárgyaik átadására. Megszűnt a hajszoltság. A tantervet tanév elején a szakmai munkaközösség állítja össze, s ez önmagában véve realisabbá, színvonalasabbá elvégezhetővé teszi.

Szó esett a hazafias nevelés fontosságáról is. Nem elsősorban azért, mert az irányelvekben erről szintén szó van, hanem inkább azért,

mert ez a kérdés — mint több más helyen is — eléggé elhanyagolt az intézeti munka folyamatában. Az egyik felszólaló: „A hazafias nevelésnek, a cselekvő szocialista hazafiság elmélyítésének sok jó módszere ismeretes, de nem élünk velük kellőképpen.” Szívesen emlékeztek egy kirándulásra a Bükkben, ahol huszonhárom tanuló — mint mondták — jobban megértette és megérezte, hogy mi a szocialista hazaszeretet, mintha a tanteremben egész nap beszéltek volna nekik róla. Volt, aki hiányolta, hogy Szege szép környezetét az intézet nem használja ki közös kirándulások, csónakázások céljaira. Az mindenestre elismerésre méltó, hogy néhány hónap óta rendszeresen tartanak olyan előadásokat és filmvetítéseket, ahol hazánk és a testvéri szocialista országok eredményeiről van szó, s amelyek megmutatják a Szovjetunió rohamos fejlődését és döntő szerepét a világbéké megőrzésében. Az iskolai KISZ-szervezetnek persze többe kellene vállalnia a szervezésből, a mozgósításból, munkáját azonban neheztli, hogy a tanulók egy része vagy otthon a faluban KISZ-tag, ahonnan bejár, vagy a gyárban, ahonnan tanulni küldték.

A taggyűlés első részében az intézet kommunistái azt a szilárd meggyőződésüket hangsúlyozták, hogy a XI. pártkongresszus irányelvei tárgyilagosan ítélik meg társadalmunk helyzetét, kitérnek az élet valamennyi lényeges problémájára, megnyugtatók és előre mutatnak. Ezért a pártion kívüli tanárok és tanulók túnyomó többsége is egyetértéssel fogadta, érdeklődéssel tanulmányozta. Jellemző a lakosság értetségére — hangsúlyozták —, hogy a januári árendezést is nyugodtan fogadta, mint a ránk is hatással levő mai nemzetközi gazdasági helyzet nyilvánvaló következményét. Az intézet kommunistái megértették az irányelvekből rájuk háruló feladatokat, s azokat szívesen meg is vállalják.

F. Nagy István

Földcsuszamlás Dunaföldváron

Dunaföldváron újból mozog a folyam partján emelkedő löszfal. A Duna hídjától Paks irányába levő „Öreghegy” lösztalaja a folyóba csúszott pönteken délután. A földomlás folytatása az 1970 szeptemberében bekövetkezett természeti csapásnak, amikor egy kilométernyi hosszúságban körülbelül egymillió köbméter föld zuhant a Dunába, szőlőket és három házat magával sodorva. Most négyezer négyzetméter szőlőterületet érintett eddig a földcsuszamlás. Emberéletben nem esett kár mivel ez a külterki rész lakatlan, csak egy présházából lakított, csupán nyáron használt ház van a veszélyeztetett környéken.

Az anyagi kár tetemes. mert a dunaföldvári tsz-ek társulásának jól karbantartott szőlőskertje jelentős részét tönkretette a földcsuszamlás. A vizsgálat illetve

az anyagi kár értékének megállapítása folyik. Feltehetően, a kötetlen lösz és a talaj mélyén a víz által kivált üregek sora okozta ismét az omlást.

A nagyközségi tanács a Tolna megyei tanács építési és közlekedési osztályával együttesen, megtette az óvóintézkedéseket, lezárta a veszélyeztetett területet.

Magyar — szovjet gyógyászati ipari együttműködés

Január 14—18. között Budapestén tartotta 6. ülését a magyar—szovjet gyógyászati ipari együttműködési állandó munkabizottság. A tárgyaláson megvitatták a gyógyszeripari és orvostechnikai

Gondosan és takarékosan

Még emlékszem, amikor azon a helyen tavasszal dolgozó-szorgos kezek egyengették a talajt, ásták, kapálták, gereblyézték és fúmaggal bevetették. Aztán minden reggel megjelent ott három asszony, s a gumicsőből szétröccsenő vízzel alaposan megöntözték a földet. Hamarosan kiserkent a pázsit, zöldellt üdén, szemet nyugtatón — és gyermeklábát vonzóan. Aztán ősszel újabb munkacsapat vonult ki, megnyesték a határos öreg fák, bokrok ágait, majd mély gödröket ástak, és egy sor vékony kis facsemetét ültettek beléjük.

Szép volt, tiszta és rendezett ez a kis zöld sziget építkezésektől feldúlt panelrengetegünkben.

Most tél van, 1975 tele. Egy piros traktor kanyarodott a minap az útra, amelyet ez a füves sáv szegélyez. A homokkal megrakott pótkocsis gép azonban nem állt meg az útszegélynél, nem, pedig tehetne volna. Berregve-pöfögve engedett vezetője kényyszerének, és mély barázdákat szántva, pillanatok alatt áthúzta sok ember sok óras munkájának eredményét. Oda a pázsit, oda lett három facsemete is. Tavasszal kezdődhet a kertészek munkája előlről. Az is, amit már elvégzettnek hittek... Munkaerő, idő és anyag — mind pénz.

De időzzünk csak még egy kicsit ennél a traktornál! Azt gondolhatnánk, vezetője csak más vállalat munkájára iránt ilyen közömbös. Pedig a magátét sem kímélte. Két óra hosszágú berregtette, visittatta a traktort, mert az nem akarta megbillenteni a néhány zsáknyi homokkal megrakott pótkocsit. Negyed órába telt volna, ha lelapátolják. Inkább próbálkozott, százhúsz percig. Nem tudom, mennyi üzemanyagjába került — már nem közvetlen neki — a vállalatnak, illetve az államnak.

El kellene jutnunk végre odáig, hogy minden egyes ember érezze: ő és az ő munkája része az egész társadaloméknak, s hogy az „enyém” és a „mienk” egymástól elválaszthatatlan fogalmak. Ha megtakarítok valamit az államnak, elosztásánál nekem is több üti a markom.

Egyik olvasónk, Gera Ferenc, például a maga jó szándékát, jóra törő gondolatát valahogyan próbálta közbe tenni, amikor megfogalmazott egy levelet szerkesztőségünkbe. Nem vezett szociológiai felmérést a témában, csupán elbeszélgetett a 106-ös körzetben egy guberalóval. Ő adta a felvilágosítást: naponta 50 kiló kenyérral

sikerül megtörnnie a zsákját. Ennyi kerül a szemébe, csak ott, a környéken.

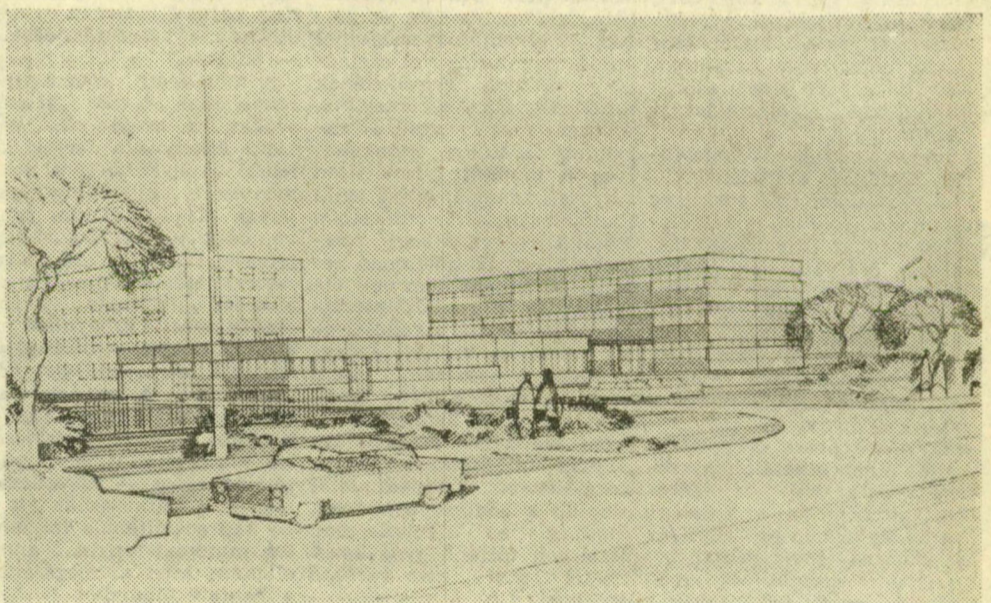
Olcso a kenyér, de vajon ha az állami dotáció helyett a mi zsebünkől folyna el a sok forint, vajon akkor is kilószámra dobnának ki a kenyeret?

Nehéz a közgondolkodásban gyökeret eresztett nézeteket megváltoztatni. Az emberek többségében még mindig úgy él: az intézmények, vállalatok állami tulajdonbavételével gazdagodásunkért csak ők a felelősek. Holott az állam maga fogalom, értelme többek között csak úgy van, ha mögötte intézményeket, vállalatokat és ezekben termelő, dolgozó embereket látunk. Kenyvelőket és traktorosokat, kertészeket és gyárigazgatókat. Az államban mindegyiküknek megvan a maga szerepe. És mint gazdasági egységnek, a vállalatnak is. Kétségtelen, hogy az intézményeknek szembetűnőbb a kapcsolatuk az állammal. Még egy példa: a Szegei Konzervgyárban kidolgozták a befőttest, dzsemek ideális cukortartalmát. 1973 óta országos szabványként ezt alkalmazza az egész konzervipar. A szegei gyár még egy új technológiát is vezetett be. Mindezt összevetve, ez az egy vállalat évente majdnem 300 ezer kilogramm cukrot takaríthat meg. Méghozzá laikus fülnek nem is olyan ördögös újítás segítette ebben: nem kell hozzá más, csak az önmagunkon túl látó felelősségérzet és jó ötletek. Mégpedig: a kristálycukrot üvegenként adagolják a befőttestbe, nem előre elkészített sziruppal öntik le a gyümölcsöt, mint korábban. Ezzel a módszerrel eddig huszonnyolcezer kilogramm cukor ment veszendőbe, mert a szirup egyszerűen lecsurgott a töltőgépen és az üvegek oldalán...

Az új technológiát nem a vállalat, hanem emberek, mérnökök és technikusok dolgozták ki. Olyanok, mint a korábban említett traktoros vagy levélírónk. És valamennyien 1975-ben tevékenykednek. Akkor, amikor a párt irányelvei szerint „átfogó és ésszerű takarékoságot kell megvalósítani a népgazdaság minden területén”. Nemcsak az üzemanyagok ésszerűbb felhasználása a feladatunk, másfajta energiák megtakarítása is. Egmást és saját magunkat is megóvhatjuk a fölösleges többletmunkától — jó szervezethez, újabb technológiákkal, és ahol hiányzik, a közös iránti több felelősségtudattal.

Chikán Ágnes

Új épületet kap az élelmiszer- ipari szakközépiskola

Kratochvíl Máttyás rajza

Az Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakmunkásképző „kinötte” már Marx téri épületét, mely az élelmiszeripari főiskolának is

helyet ad 1967-től, s így egy-egy kevésbé felel meg a korszerű oktatási követelményeknek. Ezért született meg a MEM határozata, mely 50 millió forintot biztosított a te, külön épületben 300 adaszakközépiskola új épületének megvalósítására, melyhez aztán a húsupari és a gumis ipari építési baromfitörzst is hozzájárult, összesen 2,3 millió forinttal.

Az építkezés 1974 augusztusában Takács Jánosnének és Kánai Józsefnének, a Szegedi Tervező Vállalat munkatársainak alapján tanév a tervek szerint már meg is kezdődött a Szabad-ka úton, a Shell-kút mellett. Az épület alapozása — a szakoktató, kollégiumi nevelkedvezőtlen talajadottságok lótanár és 500 diák új otthoni miatt vasbetoncölöp-rendszerrel — már befejeződött, tes, melynek távlati rajza a DÉLEP megkezdhetette az látható képünkön.

UNIVÁZ előregyártott szerkezeti elemek összeszerelését. Az új iskolában nyolc tanteszoba, két laboratórium és egy előadóterem lesz, mellett a külön épületben 300 adaszakközépiskola új épületének megvalósítására, melyhez aztán a húsupari és a gumis ipari építési baromfitörzst is hozzájárult, összesen 2,3 millió forinttal.

Az építkezés 1974 augusztusában Takács Jánosnének és Kánai Józsefnének, a Szegedi Tervező Vállalat munkatársainak alapján tanév a tervek szerint már meg is kezdődött a Szabad-ka úton, a Shell-kút mellett. Az épület alapozása — a szakoktató, kollégiumi nevelkedvezőtlen talajadottságok lótanár és 500 diák új otthoni miatt vasbetoncölöp-rendszerrel — már befejeződött, tes, melynek távlati rajza a DÉLEP megkezdhetette az látható képünkön.